

TEBLİGAT KANUNUNDA
YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER
VE BİR YARGITAY KARARI
IŞIĞINDA (YARGITAY 12. H.D.
2012 / 32459 E. – 2013 / 3328
K. S. -11.02.2013 T.) TEBLİGAT
KANUNU UYGULAMALARI

Av. Teoman SALGIRTAY*

* Ankara Barosu.

7 201 sayılı Tebliğat Kanununda ve özellikle md.10, 21 ve 35 hükümlerinde, 11.01.2011 T. ve 6099 s.lı Kanunla esaslı değişiklikler yapıldı. Değişiklik, MERNİS projesi ile AKS (*Adres Kayıt Sistemi*) arasında kurulması planlanan “*tam entegrasyon*” sayesinde, tüm gerçek kişilerin adreslerinin MERNİS sisteminde tanımlı ve dolayısı ile UYAP üzerinden tüm gerçek kişilerin adreslerine ulaşılabilir olması gerekliliğine dayalı olarak, gerçek kişilere yapılacak tebliğatlarda AKS adresinin esas alınmasını amaçladı.

I. BİLİNER ADRESTE TEBLİGAT

Tebliğat hukukumuzun temel ilkesi, Teb.K.md.10 ile düzenlenmiştir ve bu ilke “*tebliğatın muhatabın eline ulaşmasını temin için tebliğat sürecinin BİLİNER en son ADRESE gönderilecek tebliğatla başlaması*” yolundadır. Bu çalışma, 6099 sayılı Kanunla Tebliğat Kanununa getirilen yeniliklerin irdelenmesine ve anılan Yargıtay kararının tahliline yönelik.

Tebliğat Kanunu 10. maddenin güncel hali şöyle:

BİLİNER ADRESTE TEBLİGAT

MADDE 10–Tebliğat, tebliğ yapılacak şahsa, bilinen en son adresinde yapılır. Şu kadar ki; kendisine tebliğ yapılacak şahsın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebliğat yapılması caizdir.

(*Ek fıkra: 6099–11.1.2011 / m.3 / Yürürlük / m.18ç*) Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebliğat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır.

Maddenin ilk fıkrası tebliğatın, muhatabın bilinen en son adresinde yapılmasına dayalı temel ilkeyi düzenliyor. Buna göre tebliğat süreci, muhatabın bilinen en son adresine çıkartılacak bir tebliğat ile başlayacaktır. Amaç muhatabın tebliğat ve tebliğ konusundan haberdar olmasını sağlamak olup, bilinen adres kavramı ise, muhatabın adresinin değiştirmiş olması durumuna mahsus olarak özellikle seçilmiştir.

Yine maddenin ilk fıkrasının ikinci cümlesinden, tebliğatın bilinen en son adres olarak gönderilen adresten farklı bir adreste ve muhatabın başvurusu ile kabulü şartına bağlı olarak, yapılabileceği anlaşılıyor. Yani, bilinen en son adres olan “*Atatürk caddesi no.35 / 5 Sincan Ankara*” adresine gönderilen tebliğat, muhatabın tebliğattan haberdar olarak tebliğat memuruna başvurusu ve tebliğatı kabul etmesi şartıyla, “*Balaban sokak no.69 / 8 Sincan Ankara*” adresinde muhatabın bizzat imzasına yapılabilecektir. Bu durumda, muhatabın beyan

ettiği yeni adresin tebliğat memuru tarafından tebliğ mazbatasına yazılması ve beyanın doğruluğunun da araştırılıp saptanmış olması gerekir.

Madde her ne kadar, tebliğatın her yerde yapılabileceğini düzenlemişse de, “her yeri” tebliğat memurunun yetkili olduğu saha / mıntıka ile sınırlı olarak görmek daha doğru olacaktır.

Tebliğat muhatabı gerçek ya da tüzelkişi muhatabın, davaya konu sözleşmede veya icra takibine konu bonoda isminin yanında yazılı olan adres, bilinen en son adres olarak kabul edilmelidir. Ayrıca, muhatabın dava veya icra dosyasına verdiği dilekçe ya da sözlü beyanında bildirdiği adres de, dosya kapsamı ile uyumsuzluk göstermemesi koşulu ile, onun bilinen en son adresi olarak kabul edilmelidir.

Ancak, maddenin 6099 s.lı Kanun ile eklenen ikinci fıkrası, bilinen en son adresin tebliğata ELVERİŞLİ olmaması halini düzenlemektedir ki, bundan somut olarak adresin YETERSİZ ya da çok eski bir adres olduğundan tebliğata ELVERİŞSİZ olduğunu anlamak gerekiyor. Örneğin, “Yıldız caddesi no.45 Ankara” şeklindeki bir adres tebliğata elverişli değildir, çünkü ilçe ve mahalle bilgisinden yoksun olan bu adrese çıkartılacak tebliğatın iade edileceği mutlaktır.

Bilinen en son adresin bu şekilde yetersiz ve belirsiz olduğu durumlarda, “muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, BİLİNEN EN SON ADRES olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır” şeklindeki düzenleme karşısında, bu durumda çıkartılacak tebliğatın türü (normal beyaz renk ya da açık mavi renk) nasıl olmalıdır sorusuna yanıt vermeden, bilinen en son adresin tebliğata elverişli olup olmadığını belirleme hakkının, tebliğat çıkartılmasını talep eden tarafa tanınmamış olduğunu beyan etmek gerek. Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olup olmadığını taraflar takdir edemez, onlar sadece muhatabın bilinen en son adresinin elverişsiz olduğunu ve bu adrese tebliğat çıkartılarak zaman kaybına neden olunmaması için, Mahkeme ya da İcra Müdürlüğünden muhatabın AKS adresinin bilinen en son adres olarak kabul edilmesini ve bu adrese tebliğat çıkartılmasını talep ederler. Talep ya kabul ya da ret edilecektir ve davalar için temyiz ve icralar için ise şikayet söz konusu olacaktır.

Resmi Gazetenin 19.Ocak.2011 T. ve 27820 s.lı nüshasında yayınlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren 6099 sayılı Tebliğat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, TBMM Başkanlığına 31.07.2009 tarihinde “Tebliğat Kanunu ile Adli Sicil Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” olarak gönderilmiş ve fakat sonuçta hem kanun isminde ve hem de kanun metninde değişiklik yapılmıştır.

TBMM’ ne sevk edilen tasarıda, kanunun 3. maddesi aynen şu şekilde iken;

Madde 3–7201 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine birinci firkadan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebliğat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır. Bunun dışında başkaca bir adres araştırması yapılmaz.”

Yasalaşan metin ise şu şekildedir:

Madde 3–7201 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebliğat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır.”

Görüldüğü üzere, tasarıdaki son cümle kanunda yer almamıştır. Yapılan değişiklikle, bilinen en son adresin tebliğ çıkartan mercii tarafından tebliğata elverişli olarak kabul edilmemesi halinde veya bilinen en son adrese çıkartılan tebliğatın iade edilmesi durumunda, AKS’ deki adres bilinen en son adres olarak kabul edilecek, böylece muhatabın adresinin araştırılmasına gerek kalmayacaktır.

Adalet Bakanlığı tarafından Resmi Gazetenin 25.Ocak.2012 T. ve 28184 s.lı nüshasından yayınlanan “*Tebliğat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik*” (TKUDY) ‘in 16. maddesi Teb.K.md.10 hükmü ile ilgilidir ve aynen şu şekildedir :

Bilinen adreste tebliğat

MADDE 16 – (1) Tebliğat, öncelikle tebliğ yapılacak şahsın bilinen en son adresinde yapılır. Bilinen en son adresin tespitinde, tebliğ isteyen beyanı, muhatabın veya diğer ilgililerin bildirimleri ya da mevcut belgeler esas alınır.

(2) Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebliğat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır. Ayrıca başkaca adres araştırması yapılmaz. 79 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre renkli bastırılan tebliğat zarfında, adresin muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresi olduğu belirtilerek bu adrese tebliğat yapılacağına dair meşruhata yer verilir.

Maddenin ilk fıkrası genel kuralı tekrar etmekte, bilinen en son adresin tebliğ isteyen beyanına, muhatabın veya diğer ilgililerin bildirimlerine ya da (*dosyada*) mevcut belgelerin içeriğine göre belirleneceğini düzenlemektedir.

Maddenin ikinci fıkrası 2 ayrı hali tarif etmektedir:

a) Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığına, tebliğatı çıkartan mercii tarafından tespiti durumunda, muhatabın mernis adresi bilinen en son adres olarak kabul edilecek ve tebliğat bu adrese yapılacaktır. Bu halde,

muhatabın bilinen en son adresi olarak kabul edilen adrese çıkartılacak tebliğat, NORMAL yolla gönderilecektir. Başkaca adres araştırması yapılamayacaktır.

b) Bilinen en son adrese çıkartılan NORMAL tebliğatın iade edilmesi halinde de, muhatabın AKS' deki yerleşim yeri adresi bilinen en son adres olarak kabul edilecektir. Bu durumda da başkaca adres araştırması yapılmadan muhatabın AKS adresine NORMAL tebliğat gönderilecektir.

AKS adresine çıkartılacak tebliğatın Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre yapılabilmesi için, bilinen en son adrese çıkartılacak ilk tebliğatın iade edilmiş olması gereklidir. Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığı tespit edilmiş durumda da, tebliğatın açık mavi zarfla ve Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre çıkartılabilmesi, maddenin 2. fıkrası gereğince, tebliğatın iade edilmesi şartına bağlı olduğundan, bilinen en son adres olarak kabul edilecek olan AKS adresine önce NORMAL tebliğat çıkartılacaktır.

Düzenleme bu haliyle, Tebliğat Kanununun tebliğatın bilinen en son adresle başlaması ilkesinin yanında, bilinen en son adrese çıkartılacak ilk tebliğatın mutlaka NORMAL yolla çıkartılması gerektiği ilkesini de kabul etmiş olduğunu göstermektedir.

Tebliğ isteyeninin beyan ettiği adres ile muhatabın bildirdiği ya da dosyada bulunan belgelerdeki adresin farklı olması durumunda, tebliğ isteyeninin beyanına, tebliğatın muhatabın eline ulaşması esas olduğundan, öncelikle bildirimde yer alan veya belgelerde yazılı olan adresle uyumlu olduğu ve dosya kapsamıyla çelişmediği ölçüde itibar edilmelidir.

Tebliğatın, muhatabın bilinen en son adresine, bilinen en son adres yasa gereği AKS adresi olarak kabul edilse de, NORMAL yolla çıkartılması gerektiğini saptadıktan sonra, normal yola alternatif olarak Teb.K.md.21 / 2 hükmü ile kabul edilen diğer tebliğat yolunu, açık mavi zarf ile ve üzerinde "AKS / MERNİS adresidir" şerhi yazılı tebliğ yolunu irdeleyelim.

II. TEBLİĞ İMKANSIZLIĞI VE TEBELLÜĞDEN İMTİNA

TEBLİĞ İMKANSIZLIĞI VE TEBELLÜĞDEN İMTİNA

MADDE 21–(Değişik: 3220–6.6.1985) Kendisine tebliğat yapılacak kimse veya yukarıdaki maddeler mucibince tebliğat yapılabilecek kimselerden hiçbiri gösterilen adreste bulunmaz veya tebellüğden imtina ederse, tebliğ memuru tebliğ olunacak evraki, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut (Değişik ibare: 4829–19.3.2003 / m.5) “zabıta amir veya memurlarına” imza mukabilinde teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırmakla beraber, adreste bulunmama halinde tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildirilir. İhbarnamenin kapiya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır.

(Ek fıkra: 6099–11.1.2011 / m.5 / Yürürlük / m.18/ç) Gösterilen adres muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi olup, muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış olsa dahi, tebliğ memuru tebliğ olunacak evraki, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza karşılığında teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırır. İhbarnamenin kapiya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır.

(Ek fıkra: 4829–19.3.2003 / m.5) Muhtar, ihtiyar heyeti azaları, zabıta amir ve memurları yukarıdaki (Değişik ibare: 6099–11.1.2011 / m.5 / Yürürlük / m.18/ç) “fıkralar” uyarınca kendilerine teslim edilen evraki kabule mecburdurlar.

6099 s.lı Kanun ile 21. maddeye 1. fıkradan sonra 2. fıkra eklenmiş ve 2. fıkra iken 3. fıkraya dönüşen metne, değişiklik sonrası artık yukarıda 1 yerine 2 fıkra olacağından “fıkralar” ibaresi eklenmiştir.

Korunan 1. fıkra, tebliğatın, muhatabın ya da muhatap adına tebliğatı alabilecek kişilerin hiçbirisinin adreste bulunmaması nedeniyle muhatap ya da onun adına tebliğat alabilecek kişilerin imzasına tebliğ edilememesi hali ile muhatap ya da muhatap adına tebliğat alabilecek kişilerin tebliğatı almaktan imtina etmeleri halinde yapılacakları düzenlemektedir.

Bu durumda tebliğat memuru, tebliğatı muhtara ya da zabıtaya imza karşılığı teslim edecek ve durumu muhatabın kapısına yapıştıracağı İHBARNAME’ye yazacaktır. Ayrıca, komşuları ya da yönetici veya kapıcıyı da bu durumdan haberdar edecektir.

Teb.K.md.21 / 1’ e göre yapılacak tebliğatta şu unsurlar birlikte yer almalıdır:

a) Muhatabın bilinen en son adresine çıkartılan tebliğatın muhatap ya da onun adına tebliğat alabilecek olanların (kısa süreyle) adreste bulunmamalarından ötürü onların imzasına tebliğ edilememesi ya da muhatap ya da muhatap

adına tebliğat alabilecek kişilerin tebliğatı almaktan imtina etmeleri ve tüm bu hususların (*adreste bulunmama nedeninin, haber verilenin sıfatı ile isminin, tebliğatın teslim edildiği makam ile haber verilen kişinin kim olduğunun*) hem tebliğat parçasına ve hem de kapıya yapıştırılacak ihbarnameye anlaşılır bir şekilde yazılmış olması,

b) Tebliğatın muhtar ya da zabıta imzasına teslim edilmiş olması,

c) Muhatabın kapısına ihbarname yapıştırılmış olması.

Uygulamada, tebliğat memurlarının bu sıralı işlemlere riayet etmedikleri bilinen bir vakıadır. Bu nedenle, yukarıda sayılanlardan birinin eksik olması halinde zaman kaybına neden olsa da, yeniden yasaya uygun tebliğat çıkartılmasından, doğacak hak kayıplarına engel olmak adına, kaçınmamak gerekir.

Bir yenilik olarak getirilen Teb.K.md.21 / 2 hükmü, tebliğat adresinin muhatabın AKS adresi olması halinde, muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış (*taşınmış*) olsa dahi tebliğatın o adreste yapılacağını düzenlemektedir.

Bu durumda tebliğat memuru,

a) Tebliğatı muhtar veya zabıta imzasına tebliğ edecek,

b) Tebliğatı alanın (*isim ve*) adresini içeren ihbarnamayı adresin kapısına yapıştıracaktır.

Madde her ne kadar, ihbarnamenin adresteki binanın kapısına yapıştırılacağı yolunda ise de, onlarca daireden oluşan binanın kapısını kastetmediği pek tabidir. Burada söz konusu olan kapı, elbet daire kapısıdır.

Burada, Teb.K.md.20 hükmündeki ”adresini geçici olarak (*hastaneye yatığı, yurt dışına çıktığı ya da çalışmak için başka bir kente gittiği için*) terk etmiş olan muhataplara tanınan 15 günlük ek süre uygulamasına” kısaca göz atalım.

Teb.K.md.20 aynen şu şekildedir:

MUHATABIN MUVAKKATEN BAŞKA YERE GİTMESİ

MADDE 20–(*Değişik: 3220–6.6.1985*) 13,14,16,17 ve 18’inci maddelerde yazılı şahıslar, kendisine tebliğ yapılacak kimsenin muvakkaten başka yere gittiğini belirtirlerse; keyfiyet ve beyanda bulunanın (*Değişik ibare: 4829–19.3.2003 / m.4*) “*adı ve soyadı*” tebliğ mazbatasına yazılarak altı beyan yapan tarafından imzalanır ve tebliğ memuru tebliğ evrakını bu kişilere verir. Bu kişiler tebliğ evrakını kabule mecburdurlar. Kendisine tebliğ yapılacak kimsenin muvakkaten başka bir yere gittiğini belirten kimse, beyanını imzadan imtina ederse, tebliğ eden bu beyanı şerh ve imza eder. Bu durumda ve tebliğ evrakının kabulden çekinme halinde tebliğat, 21’inci maddeye göre yapılır. (*Değişik son cümle: 4829–19.3.2003 / m.4*) Bu maddeye göre yapılacak tebliğatlarda tebliğ, tebliğ evrakının 13, 14, 16, 17 ve 18 inci maddelerde yazılı kişilere verildiği tarihte veya ihbarname kapıya yapıştırılmışsa bu tarihten itibaren onbeş gün sonra yapılmış sayılır.

Görüldüğü üzere, Teb.K.md.20 şartlarının varlığı halinde, tebliğat 15 gün sonra yapılmış sayılmakta ve itiraz etmek veya cevap vermek hakkından mahrum durumda bulunan muhatapın hak kaybına uğramasının önüne geçilmektedir.

Güncel uygulamada, Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre çıkartılan tebliğatlar, tebliğ memurunca adresin kapısı çalınmaksızın ve adreste bulunanların imzasına tebliğ imkanı tanınmadan, doğrudan kapıya yapıştırılmak suretiyle yapılmaktadır. Oysa, Teb.K.md.20 ile düzenlenmiş olan haller bu tebliğ yolunda da söz konusu olabilir. Muhatap bilinen adresinden taşınmış ve yasaların kendisine yüklediği adresini MERNİS sistemine kayıt ettirme ödevini de ifa etmiş ve bu arada 10 gün sürecek bir tedavi için hastaneye yatmış ya da 1 aylığına yurt dışına çıkmış olabilir. Buna rağmen, tebliğ memurunun sırf tebliğ zarfında AKS şerhi var diye, kapıyı çalmadan tebliğatı doğrudan muhtara tebliğ etmesi, vatandaşları 15 günlük ek süreden mahrum kılmakta ve bu durum da hak kayıplarına neden olmaktadır.

PTT tarafından, 6099 s.lı Kanun ile 25.01.2012 T.li Tebliğat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik (*TKUDY*)' in yürürlüğünden sonra çıkartılmış bulunan *TEBLİGAT İŞLETME ESASLARI (TİE)*' nin 54 / 2 hükmünde, Teb.K.md.21 / 2 usulüne göre yapılacak tebliğatların yapılmasında izlenecek yol, hukuka uygun bir şekilde tarif edilmiştir.

Buna göre, Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre üzerinde "MERNİS adresidir, tebliğatın Teb.K.md.21 / 2' ye göre yapılması" şerhi bulunan açık mavi renk tebliğ zarfıyla AKS adresine gönderilen tebliğat;

".. muhatap ya da kendilerine tebliğat yapılabilecek kişilerin adreste bulunmaması veya tebellüğden kaçınması halinde tebliğ olunacak evrak, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti veya meclisi üyelerinden birine ya da kolluk amir veya memuruna imza karşılığında teslim edilerek ve 2 no.lu haber kağıdı kapıya yapıştırılarak" yapılacaktır.

Yani, Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre çıkartılmış tebliğat, doğrudan kapıya yapıştırılarak yapılmayacak, tebliğat memuru normal tebliğatlarda olduğu gibi kapıyı çalacak, muhatap ya da kendilerine tebliğat yapılabilecek kişilerin adreste olmaları halinde tebliğatı imza karşılığı bu kişilere yapacak ve kendilerine tebliğat yapılabilecek kişilerin Teb.K.md.20 hükmüne göre muhatapın geçici olarak adresi terk ettiğini beyan etmeleri ve fakat tebliğatı almaktan imtina etmeleri durumunda, tebliğat 15 gün sonra yapılmış sayılacaktır. Söz konusu 15 günlük ek süre imtina haline mahsus olup, imtina edilmeden tebliğat imza karşılığı alınmışsa, tebliğ tarihi imza tarihi olarak kabul edilecektir.

PTT tarafından çıkartılan "*Tebliğat İşleme Esasları*" (*TİE*) gereğince, tebliğat memuru, Teb.K. md.21 / 2 usulüne göre tebliğat yaparken, normal tebliğat usulünde izlediği yolun aynısını izleyecektir. Ancak tebliğat memurunun adres

araştırma görevi, Teb.K.md.21 / 2 usulünde söz konusu değildir. TİE tebliğatların yasal mevzuata uygun şekilde yapılmasını temin amacıyla çıkartılmış olup, özellikle tebliğat yapmakla görevli tebliğ memurları için çıkartılmış olduğu bir gerçektir; ancak ne yazık ki uygulanmamaktadır.

Teb.K. md.21 / 2 usulüne göre açık mavi tebliğ zarfı ile ve üzerinde “AKS adresidir” şerhi bulunmak kaydı ile çıkartılan tebliğatlar;

1- Öncelikle muhatabın adreste oturup oturmadığı kontrol edilerek ve kendisi veya kendisi adına tebliğatı kabul edebilecek kişilerin adreste olmaları durumunda, bu kişilere İMZA karşılığında;

11- Muhatabın adresi geçici olarak terk etmiş olduğu (*hastaneye yatması, yurt dışına çıkması vd.*) hallerde, muhatap adına tebliğatı alabilecek kişilerin bu hususu beyan etmelerine rağmen, tebliğat almaktan imtina etmeleri durumunda ise Teb.K.md.20 hükmüne göre, muhtar ya da zabıta imzasına ve tebliğatın kapıya yapıştırma tarihinden 15 gün sonra yapılmış sayılacağı kuralına göre;

111- Muhatabın adreste oturduğunun tespit edilmesine rağmen muhatap ya da onun adına tebliğat alabilecek kişilerin adreste bulunamamaları halinde 21 / 1 hükmüne göre komşu, yönetici veya kapıcıya haber vermek ve kapıya ihbarname yapıştırmak suretiyle muhtar ya da zabıta imzasına;

1v- Muhatabın o adreste hiç oturmamış olduğunun ya da adresi sürekli olarak terk etmiş olduğunun tebliğat memurunun sadece tebliğ adresi ile sınırlı olarak yapacağı araştırma sonucunda anlaşılması halinde ise, Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre komşu, yönetici veya kapıcıya haber vermeden ve kapıya ihbarname yapıştırmak suretiyle muhtar ya da zabıta imzasına yapılacaktır.

Teb.K.md.21 / 2 ile kabul edilen, gösterilen adresin muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi olmasına rağmen muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış olması halinde tebliğatın muhtar veya zabıtaya imza karşılığı yapılması kuralını, gerçek kişilerin MERNİS (AKS) adreslerini bildirmelerinin yasal bir ödev olması nedeniyle, en son başvurulacak ve tebliğatın yapılmasını sağlayan tamamlayıcı bir yol olarak görmek gerek.

Yukarıda da izah edildiği üzere, tebliğat memuruna eskisinden çok iş düşse de, tebliğat zarfının üzerinde adresin MERNİS adresi olduğunun yazılı olması, tebliğatların muhataba ulaştırılması ilkesini zedelememeli, tebliğattan muhatabın haberdar olması ve geçici olarak adresini terk etmişse de 15 gün ek süreden yararlanması sağlanmalıdır.

Uygulamada yukarıda anlatılan usule aykırılıkla karşılaştığımızda, usul-süzlüğü yargıya taşımak ve bu sayede bilinçlenme ile yargı birliği sağlanmasına katkı sunmak tercihimiz olmalıdır.

III. ÇOĞUNLUKLA (İKİ ÜYENİN MUHALEFET ŞERHİ İLE) ALINAN YARGITAY 12. HUKUK DAİRESİ 2012 / 32459 E. – 2013 / 3328 K. S. VE 11.02.2013 T.Lİ KARARI

Aşağıda tam metni bulunan Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 11.02.2013 tarihli kararı bu soruyu tartışmış ve 2 muhalefet oyuyla, bilinen en son adres ile mernis adresinin aynı olması durumunda, ilk tebliğatin mutlaka NORMAL yolla çıkartılması gerektiği sonucuna, haklı olarak varmıştır.

Karar tam metni şu şekildedir:

T.C.
YARGITAY

12. HUKUK DAİRESİ E. 2012/32459–K. 2013/3328 –
T. 11.2.2013

• **ÖDEME EMRİ TEBLİĞ TARİHİNİN USULSÜZ OLDUĞU İDDİASI** (*Ödeme Emri Tebliğatının 7201 S.K. Md. 10/2 Gözardı Edilerek Borçluya Önceden Hiçbir Tebliğat Çıkarılmadan ve Yasal Şartları Oluşmadan Doğrudan Doğruya Md.21/2'ye Göre Çıkartıldığı - Tebliğatın Usule Aykırı Olduğu*)

• **BİLİNEN ADRESTE TEBLİĞAT** (*Ödeme Emri Tebliğatının 7201 S.K. Md. 10/2 Gözardı Edilerek Borçluya Önceden Hiçbir Tebliğat Çıkarılmadan ve Yasal Şartları Oluşmadan Doğrudan Doğruya Md.21/2'ye Göre Çıkartıldığı–Tebliğin Usule Aykırı Yapıldığının Kabul Edileceği*)

• **TEBLİĞ İMKANSIZLIĞI VE TEBELLÜĞDEN İMTİNA** (*Ödeme Emri Tebliğatının 7201 S.K. Md. 10/2 Gözardı Edilerek Borçluya Önceden Hiçbir Tebliğat Çıkarılmadan ve Yasal Şartları Oluşmadan Doğrudan Doğruya Md. 21/2'ye Göre Çıkartıldığı–Tebliğin Usule Aykırı Yapıldığının Kabul Edileceği*)

• **TEBLİGATI ÖĞRENME TARİHİ** (*Kambiyo Senedine Dayalı Takip/Ödeme Emrinin Usulsüz Tebliği–Borçlunun Öğrenme Tarihi Olarak Beyan Ettiği Tarihe Göre 5 Günlük Yasal Süre İçerisinde İtiraz Yapıldığı Tespit Edildiği Taktirde İcra Takibine İtirazlarının Esasının İnceleneceği*)

• **KAMBYO SENEDİNE ÖZGÜ HACİZ YOLUYLA TAKİP** (*Ödeme Emrinin Usulsüz Tebliği–Borçlunun Öğrenme Tarihi Olarak Beyan Ettiği Tarihe Göre 5 Günlük Yasal Süre İçerisinde İtiraz Yapıldığı Tespit Edildiği Taktirde İcra Takibine İtirazlarının Esasının İnceleneceği*)

• **5 GÜNLÜK YASAL SÜRE** (*Kambiyo Senedine Dayalı Takip/Ödeme Emrinin Usulsüz Tebliği–Borçlunun Öğrenme Tarihi Olarak Beyan Ettiği Tarihe Göre 5 Günlük Yasal Süre İçerisinde İtiraz Yapıldığı Tespit Edildiği Taktirde İcra Takibine İtirazlarının Esasının İnceleneceği*)

7201/m.10, 21 / Tebliğat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik/m.16

ÖZET : Borçlu, alacaklı tarafından hakkında başlatılan kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile takipte ödeme emri tebliğ tarihinin usulsüz olduğunu ileri sürerek tebliğ tarihinin öğrenme tarihi olarak düzeltilmesini talep etmiş ve icra takibine itirazlarını belirterek takibin iptalini talep etmiştir. Şikayet konusu yapılan ödeme emri tebliğatının TK.'nun 10/2. Maddesi gözardı edilerek borçluya önceden hiçbir tebliğat çıkarılmadan ve yasal şartları oluşmadan doğrudan doğruya TK.'nun 21/2 maddesine göre çıkartıldığı ve bu tebliğatın usule aykırı bir tebliğat olduğu görülmüştür.

Tebliğ usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatap tebliğe muttali olmuş ise geçerli sayılıp, muhatabın beyan ettiği tarihin tebliğ tarihi olarak kabul edileceği belirtilmiştir. Ödeme emrinin tebliğinin usulsüz olduğuna karar verilerek, borçlunun öğrenme tarihi olarak beyan ettiği tarihe göre 5 günlük yasal süre

içerisinde yapıldığı tespit edildiği takdirde icra takibine itirazlarının esasının incelenmesi gerekir iken bu hususlar gözardı edilerek istemin reddi yönüne hüküm tesisi isabetsizdir.

DAVA : Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının onanmasını mutazammın 25.09.2012 tarih, 2012/9909-27840 sayılı daire ilamının müddeti içinde tashihen tetkiki borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Gülhan Kadioğlu tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

KARAR : Borçlu, alacaklı tarafından hakkında başlatılan kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile takipte ödeme emri tebliğ tarihinin usulsüz olduğunu ileri sürerek tebliğ tarihinin öğrenme tarihi olan 10.01.2012 tarihi olarak düzeltilmesini talep etmiş ve icra takibine itirazlarını belirterek takibin iptalini talep etmiştir.

Takibe konu Bakırköy 15. İcra Müdürlüğü'nün 2011/11110 takip numaralı dosyasında örnek 10 ödeme emrinin davetiyesinin üzerine "Mernis Adresi" yazılarak tebliğe çıkarıldığı ve dağıtıcı tarafından TK.'nun 21/2. maddesine göre 18.11.2011 tarihinde tebliğ edildiği görülmüştür.

2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Hak Arama Hürriyeti başlıklı 36. maddesinde "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." denilmiştir.

11.01.2011 tarihinde 6099 Sayılı Kanunun 3. maddesiyle 7201 sayılı Tebliğat Kanunu'nun 10. maddesine eklenen 2.fıkraya göre ; "Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır."

Tebliğat Kanununun uygulanmasına dair yönetmeliğin bilinen adreste tebligat başlıklı 16/2.maddesinde "Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır." denilmiştir.

6099 Sayılı Kanunun genel gerekçesinde "... Uygulamada yaşanan sorunları önlemek üzere tasarıda yer verilen en önemli değişiklik, 25/4/2006 tarihli ve 5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda kabul edilen adres kayıt sisteminin Tebliğat Kanunu'na intibakının sağlanmasıdır. Hatta bu yolla, bazen on-onbeş tebligatla dahi sonuç elde edilemeyen durumlarda (*ilanen tebligatın gerektirdiği istisnai haller hariç*), en fazla iki veya üç tebligatla sorun çözülebilecektir." denilmiştir.

Tebliğat Kanunu'nun 10. maddesine eklenen ikinci fıkrasında gerçek kişilere yapılacak tebligatla ilgili olarak iki aşamalı bir yol benimsenmiştir. Muhatabın

adresini takip alacaklısı (veya davacı) tarafından bildirilecek ve normal tebliğat çıkarılacaktır.

Bildirilen adresin muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi veya başka bir adresi olması arasında fark bulunmamaktadır. Bildirilen adrese çıkarılan tebliğatın bila tebliğ iade edilmesi halinde, muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine Tebliğat Kanunu'nun 21/2. maddesine göre çıkarılacaktır

Tebliğat Kanunu'nun 10/2 ve 21/2.maddelerini farklı şekilde yorumlayarak muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine başka adresi bilinmiyor diyerek doğrudan doğruya 21/2.maddesine göre tebliğat çıkartılması doğru olmaz.

Bu davranış Anayasanın 36.maddesine aykırı olur ve muhatabın savunma hakkının kısıtlanması anlamına gelir. Tebliğat Kanunu'nun 21/2. maddesi aynı zamanda özünde cezalandırmayı da amaçlayan bir düzenleme içermektedir. Yasa koyucu 5490 Sayılı Kanuna göre doğru adresini zamanında nüfus müdürlüğüne bildirmeyen vatandaşın cezalandırılmak amacını gütmüştür.

Tebliğat yasaasının dar yorumlanması geçerli bir mazereti nedeniyle yeni adresini zamanında nüfus müdürlüğüne bildiremeyen veya önemli bir mazereti nedeniyle (*yatarak hastahanedede tedavi gören hasta gibi*) bir kaç aylığına adresinden ayrılmak zorunda kalan vatandaşın cezalandırılmasına neden olur.

Yasanın yorumunda yardımcı kaynak olan madde gerekçelerini dikkate almak gerekir. Tebliğat Kanunu'nda değişiklik yapılan madde gerekçelerinden açıkça anlaşılacağı üzere iki veya üç tebliğatla sorun çözülmek istenmiştir. Hem yasa metninde, hem yasanın uygulanmasını gösteren yönetmelikte ve hem de madde gerekçesinde muhatabın sadece adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresinin bilinen adres olarak bildirilmesi halinde doğrudan doğruya T.K 21/2'ye göre tebliğat yapılacağı açıklamasına yer verilmemiş, bilakis bildirilen adrese tebliğat yapılamaması halinde 21/2'ye göre tebliğat yapılacağı önemle vurgulanmıştır.

Adrese kayıt sistemindeki adres, tebliğat yapılamayacağı açıkça anlaşılabilir bir adres olmadığı için, öncelikle, normal bir tebliğat çıkartılarak Tebliğat Kanunu'nun 21/1. maddesinde ve Tebliğat Yönetmeliği'nin 30. maddesinde muhatap lehine olan araştırmaların yapılarak tebliğatın kendisine ulaşması ve bilgilendirme işleminin yerine getirilmesi gerekir. Tebliğatın anlamı bildirimdir. Tebliğatın yazılı bildirim ve belgelendirme olmak üzere iki ana unsuru vardır. Tebliğat savunma hakkı ile sıkı sıkıya bağlıdır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 30.12.2009 tarihli 2009/12-563 E.-2009/600 K. sayılı kararında da açıkça vurgulandığı üzere icra takibinin sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi, itirazların yapılabilmesi ve takibin süratle sonuçlandırılabilmesi, ancak, tarafların icra takibinden usulünce haberdar edilmesi ile mümkündür.

Zira, takip borçlusunun hangi icra dairesinde aleyhine takip bulunduğunu, hakkındaki taleplerin nelerden ibaret olduğunu bilmesi ve varsa itirazlarını

zamanında ve doğru merciye yöneltebilmesi usulüne uygun olarak yapılacak tebliğat ile sağlanabilir.

Somut olayda şikayet konusu yapılan ödeme emri tebliğatının TK.'nun 10/2. Maddesi gözardı edilerek borçluya önceden hiçbir tebliğat çıkarılmadan ve yasal şartları oluşmadan doğrudan doğruya TK.'nun 21/2 maddesine göre çıkartıldığı ve bu tebliğatın yukarıda anlatılan nedenlerle usule aykırı bir tebliğat olduğu görülmüştür.

Usule aykırı tebliğin hükmü ise 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nun 32.maddesinde ve Tebliğat Yönetmeliği'nin 53.maddesinde düzenlenmiş; tebliğ usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatap tebliğe muttali olmuş ise geçerli sayılıp, muhatabın beyan ettiği tarihin tebliğ tarihi olarak kabul edileceği belirtilmiştir.

O halde mahkemece, dairemizin yeniden oluşan görüşü doğrultusunda; yukarıda belirtilen nedenlerle ödeme emrinin tebliğinin usulsüz olduğuna karar verilerek, borçlunun öğrenme tarihi olarak beyan ettiği tarihe göre 5 günlük yasal süre içerisinde yapıldığı tespit edildiği takdirde icra takibine itirazlarının esasının incelenmesi gerekir iken bu hususlar gözardı edilerek istemin reddi yönüne hüküm tesisi isabetsiz olup mahkeme kararının bozulması gerekirken onandığı anlaşılmalı borçlunun karar düzeltme isteminin kabulü yoluna gidilmiştir.

SONUÇ : Borçlunun karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 25.09.2012 tarih, 2012/9909 E., 2012/27840 K. sayılı bozma kararının kaldırılmasına, Bakırköy 2. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 01.02.2012 tarih ve 2012/51 E., 2012/127 K. sayılı kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (*BOZULMASINA*), 21,15 TL onama harcı alındığından mahsubuna bakiye, 3,15 TL harcın temyiz edenden alınmasına, 11.02.2013 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY :

19.01.2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 11.01.2011 tarihli 6099 Sayılı Tebliğat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile adrese dayalı kayıt sistemindeki adrese tebliğat usulü benimsenmiş ve bu doğrultuda 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nda değişiklikler yapılmıştır.

6099 Sayılı Yasanın genel gerekçesinde, değişikliklerle, özellikle adil yargılamadaki makul süre unsurunun gerçekleşmesine önemli katkı sağlanacağı ve tebliğatın güvenli bir adrese yapılmasının amaçlandığı belirtilmiştir. Yine aynı Yasanın 3. maddesinin gerekçesinde, muhataba daha kolay ulaşılabilecek bir adres biliniyorsa oraya tebliğat yapılması imkânının açık tutulduğu, ancak, tebliğatın yapılmasını isteyen veya tebliğatı çıkartan makamın bildirdiği adresin, tebliğata elverişli olmadığı anlaşılması ya da bu adrese tebliğat yapılamaması halinde, muhatabın 5490 Sayılı Kanuna göre adres kayıt sistemindeki adresin bilinen son adresi olarak kabul edilerek, tebliğat buraya yapılacağı, adres kayıt sistemindeki adresin, kişinin resmi tebliğat adresi olarak kabul edildiği, hiç kimsenin, adres

değişikliğini bildirmemek suretiyle ihmali veya adresini belirsiz hale getirecek kötü niyetli davranışlarıyla hak elde etmemesi gerektiği, tüm adres araştırmalarının bu adres kayıt sistemi esas alınarak yapıldığı, adres kayıt sistemi dışında ayrıca bir adres araştırması yapılmayacağı, ne tebliğatı çıkartan merciin ne de posta memurunun başkaca bir adres araştırması yapmasına gerek bulunmadığı, anılan Yasanın 4. maddesinin gerekçesinde ise 10 uncu maddede yapılan değişiklikle birlikte, bilinen en son adrese çıkartılan tebligattan sonuç alınamazsa, adres kayıt sistemindeki adresin esas alınacağı, başkaca araştırma yapılmadan tebliğatın o adrese yapılacağı açıklanmıştır.

6099 Sayılı Yasanın genel gerekçesi ve madde gerekçeleri ile 7201 Sayılı Yasanın 10., 21. ve 35.maddelerinde yapılan değişiklikler birlikte değerlendirildiğinde, düzenlemenin amacının 5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile oluşturulan adrese dayalı kayıt sisteminden yararlanarak, tebliğatların daha sağlıklı bir şekilde ve daha kısa bir sürede yapılması ve bunun sonucu olarak da yargılamaların gereksiz sürüncemede kalmasının önlenmesi olduğu anlaşılmaktadır. Hemen belirtmek gerekir ki, tebliğat ile ilgili yasa ve tüzük (*yönetmelik*) hükümleri tamamen şeklidir. Değinen işlemler bilgilendirme yanında belgelendirme özelliği de bulunan bir usul işlemi olmakla, gerek tebliğ işlemi ve gerekse tebliğ tarihi ancak yasa ve tüzükte (*yönetmelikte*) emredilen şekillerle tevsi ve dolayısıyla ispat olunabilir. Bu sebeple tebliğatın usul yasaları ile ilişkisi de daima göz önünde tutulmalıdır. Buna göre tebliğatın öncelikle muhatabın bilinen en son adresine yapılması, bu adrese tebliğat yapılamaması halinde ise tebliğatın muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresine gönderilmesi gerekir. Muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresinden başka bilinen bir adresi yok ise tebliğatın anılan adrese gönderileceği tabiidir. Bu adrese çıkarılan tebliğat evrakı üzerine tebliği çıkaran merciye tebliğat çıkarılan adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğunun yazılması 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nun 23/8. maddesi uyarınca yasal zorunluluk olduğu gibi malumun da ilanıdır. Tebliğat çıkarılan adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğu halde bu hususun tebliğat evrakı üzerine yazılmamasının ise gerçeğin gizlenmesi olacağı kuşkusuzdur.

Çoğunluk görüşünün aksine 7201 Sayılı Tebliğat K.'nun ne 10. maddesinde ne 21. maddesinde ne de herhangi bir maddesinde, bilinen en son adrese tebliğat yapılamaması halinde muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adrese önce tebliğat çıkarılan adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğu yazılmaksızın, bir diğer ifade ile bu gerçeklik gizlenmek suretiyle tebliğat çıkarılması gerektiğine, bu tebliğatın yapılamaması halinde ikinci kez aynı adrese çıkarılacak tebligata adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğu açıklamasının yazılması gerektiğine ilişkin hiçbir düzenleme yoktur. Bilindiği üzere Anayasa'da kuvvetler ayrılığı sistemi kabul edilmiş olup, 7.maddede yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu belirtilmiştir.

Yargı organları ise Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce yapılan yasal düzenlemelere uygun davranmak ve yasa hükümlerini aynen uygulamak durumundadır.

Bir diğer ifade ile 7201 sayılı Yasanın 10. ve 21/2.maddelerinin yasa koyucunun iradesi doğrultusunda uygulanması halinde hak kayıplarının olabileceği endişesiyle yasa hükümleri göz ardı edilmesi düşünülemez.

Yine çoğunluk görüşüne göre yapılacak uygulama 7201 sayılı Yasanın 35. maddesinin 6099 Sayılı Yasa ile değiştirilmeden önceki hali ile neredeyse aynıdır. 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nun 6099 Sayılı Yasa ile değiştirilmeden önceki 35/son maddesi hükmüne göre "...*kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ve ticaret sicillerine...*" bildirilen adreslere gönderilen tebliğ işlemlerinin yapılamaması halinde, değiştirilen adres bu yerlere bildirilmediği takdirde muhataba doğrudan 35. madde uygulanarak tebliğat yapılabilmekte idi.

Buna göre nüfus müdürlüğü de kamu kurumu olduğuna göre muhatabın nüfus müdürlüğüne bildirdiği adresine çıkarılan tebliğatın yapılamaması halinde aynı adrese bu maddeye göre tebliğatın yapılabilmesi mümkündür.

Buna göre de yasa koyucunun amacı adrese dayalı kayıt sistemindeki adrese önce bir tebliğat çıkarılıp, bunun yapılamaması halinde ikincinin çıkarılması olsa idi zaten yasanın 35/son maddesi bu işlevi gördüğünden böyle bir düzenlemeye gitmesi gerekmezdi. Yasa koyucunun bu durumu bilmemesi, bir diğer ifade ile abesle iştigal etmesi düşünülemeyeceğine göre ve düzenleme gerekçesi birlikte değerlendirildiğinde, çoğunluk görüşüne katılmak mümkün olmamıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere değişiklik öncesi Yasanın 35/son maddesi uyarınca gerçek kişilerin kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ve ticaret sicillerine (*nüfus müdürlükleri, tapu sicil müdürlükleri, trafik tescil müdürlükleri, ticaret sicili, kamu bankaları vs. gibi birçok yer*) bildirdikleri yerlere tebliğatlar yapılabilmekte ve bu durum hak kayıplarına yol açmakta idi. Pek çok kamu kurum ya da kuruluşuna değişik vesilelerle adres bildiren bir kişinin adresini değiştirdiğinde bu değişikliği aynı yerlere bildirmesini beklemenin hayatın gerçeklerine ne kadar uyacağı izahatın varestedir. İşte yapılan bu düzenleme ile kişinin, adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi, resmi tebliğat adresi kabul edilmiş ve ona sadece bu adresini takip etme ve değişiklikleri bildirme mükellefiyeti yüklenmiştir.

Kişiler aleyhine olumsuz sonuçlar doğurması kuvvetle muhtemel olan 35.maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılarak anılan düzenlemeler yapılmıştır.

Şu hale göre 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nun hem 10. maddesi hem de 21/2. maddesi son derece açıktır. Muhatabın bilinen adresine tebliğat yapılamaması ya da bilinen adresinin bulunmaması halinde tebliğat, adrese dayalı kayıt sistemindeki adresine, adresin "*muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi*" olduğu, tebliğat evrakı üzerine yazılmak suretiyle çıkarılmalıdır. Çıkarılan bu tebliğatın ise öncelikle adresin niteliğine göre 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nun 14, 16, 17,

18 ve 20 maddelerine göre yapılması gerekir. Kendisine tebliğat yapılacak kimse veya tebliğat yapılabilecek kimselerden hiçbiri gösterilen adreste bulunmaz veya tebellüğden imtina ederse tebliğ işlemi aynı kanunun 21.maddesinin 1.fıkrasına, muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış ise 2. fıkrasına göre yapılmalıdır.

O halde tebliğat çıkarılan adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olması halinde;

muhatap ya da muhatap yerine tebliğatı alabilecek kimselerden birisi var ise tebliğatın onlara yapılması,

muhatap geçici ayrılmış ise 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nun 21.maddesinin 1. fıkrasına göre tebliğ işleminin yapılması, muhatabın o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış olduğunun belirlenmesi durumunda ise 2.fıkraya göre tebliğatın yapılması gerekir.

Kısacası çoğunluğun muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresine önce adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğu belirtilmeksizin bir tebliğat çıkarılıp, bu tebliğatın yapılamaması halinde bu kez aynı adrese, adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğu şerhi verilmek suretiyle tebliğat çıkarılması gerektiği görüşüne katılmıyoruz.

Muhatabın bilinen adresine tebliğat yapılamaması ya da bilinen adresinin olmaması halinde tebliğat çıkarılan adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olması durumunda bu şerhin verilmek suretiyle tebliğatın çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz.

Somut olayda icra takip dosyasında şikayetçinin bilinen adresinin olmadığı görülmektedir. Bu nedenle borçlunun adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi bilinen en son adres kabul edileceğinden bu adrese adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğu yazılmak suretiyle tebliğat çıkarılmasında ve 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu'nun 21.maddesinin 2.fıkrasına göre tebliğat yapılmasında yasaya aykırılık olmadığından tebliğ işlemi usulüne uygundur.

Bu nedenlerle ihalenin feshi isteminin reddine dair icra mahkemesi kararının usul ve yasaya uygun olup, Dairemizin onama ilamı doğru olduğundan karar düzeltme isteminin reddinin gerektiği görüşünderiz.

Üye A. Doğan

Üye A.Tuncal

Bu kararın muhalefet şerhindeki görüşlere katılmak mümkün görülmemektedir. Tebliğat hukukuna hakim olan, tebliğat sürecinin bilinen en son adrese çıkartılacak tebliğatla başlanması kuralı gereğince, ilk tebliğatın, adresin AKS adresi ile aynı olup olmadığına bakmaksızın, mutlaka NORMAL yolla gönderilmesi, ancak iade edilirse Teb.K.md.21 / 2 hükmünün uygulanması gerekmektedir.

Gerek Teb.K.md.10 / 2 hükmünde yer alan "... bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır..." şeklindeki düzenlemeden ve gerekse TKUDY md.16 / 2 hükmünde yer alan; "...*muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır...*" düzenlemesinden, muhatabın AKS' deki adresine Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre tebliğat yapılabilmesi için BİLİNEN EN SON ADRESE (*bu adres somut verilere dayanabilir veya yasaya göre AKS adresi olarak kabul edilmiş olabilir*) çıkartılacak NORMAL tebliğatın iade edilmiş olmasının gerektiği anlaşılmaktadır.

PTT tarafından, 6099 s.lı Kanun ile 25.01.2012 T.li Tebliğat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik (*TKUDY*)' in yürürlüğünden sonra çıkartılmış bulunan *TEBLİĞAT İŞLETME ESASLARI (TİE)* md.54 / 2 aynen şu şekildedir:

Adresin adres kayıt sisteminden (*MERNİS*) alınması halinde tebliğ imkansızlığı ve tebellüğden kaçınma.

MADDE 54 –

(1) Bu Esasların 36 uncu maddesinde belirtildiği şekilde Adres Kayıt Sisteminde yer alan adrese düzenlenen tebliğatlarda;

(2) Muhatap ya da kendilerine tebliğat yapılabilecek kişilerin adreste bulunmaması veya tebellüğden kaçınması halinde tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti veya meclisi üyesinden birine ya da kolluk amir veya memuruna imza karşılığında teslim eder. Tebliğ memuru, Tebliğat Yönetmeliğine ekli (2) numaralı örneğe uygun olarak düzenlenen 2 nolu haber kağıdını belirtilen adresteki kapıya yapıştırır.

(3) 2 nolu haber kağıdının kapıya yapıştırıldığı tarih tebliğ tarihi sayılır. Haber kağıdını yapıştırma tarihi 2 nolu haber kağıdına ve tebliğ mazbatasına şerh edilir.

(4) Adres kayıt sistemindeki adrese yapılacak tebliğatlarda tebliğ memurunca ayrıca adres araştırılması yapılmaz. Komşu, yönetici veya kapıcıya bildirilmez.

(5) Muhatabın askere gittiği, hüküm giydiği veya yurtdışına çıktığının, taşınmak suretiyle o adresten devamlı olarak ayrıldığı veya o adreste hiç oturmamış olduğunun öğrenilmesi veya adresin askeri birlik adresi, cezaevi adresi gibi ikincil bir adres olması halinde de tebliğ evrakının üzerinde adresin Adres Kayıt Sisteminden alındığının açıkça belirtilmiş olması hallerinde başkaca adres araştırması yapılmaksızın tebliğ gösterilen adrese yapılır.

(6) Ancak, adresin kamulaştırma, deprem, yangın vb. nedenlerle yıkılmış veya bina özelliğini yitirmiş olması durumlarında veya muhatap tüzel kişi olmasına rağmen adresin Adres Kayıt Sisteminden alındığının tebliğ evrakı üzerinde şerh edilmesi halinde 21 inci madde uygulanmaz. Mazbataya gerekli şerhler açık ve ayrıntılı bir şekilde yazılarak çıkarılan mercie iade edilir.

TİE 54. maddedeki düzenleme, Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre açık mavi zarf üzerinde “*AKS adresidir*” şerhi bulunan tebliğatların hem muhtar ve hem de muhatap ya da onun adına tebliğ almaya yetkili kişilerin imzasına yapılabileceği yolundadır.

Kanun koyucunun, bilinen en son adres ile mernis adresinin aynı olması halini ayrıca düzenlememiş ve böyle bir durumda, ilk tebliğatın doğrudan Teb.K. md.21 / 2 hükmüne göre çıkartılacağı yolunda hüküm getirmemiş olmasından, bilinen en son adres ile mernis adresi aynı olsa dahi, ilk tebliğatın bilinen en son adres olarak kabul edilen bu adrese normal olarak çıkartılmasını amaçlamış olduğu sonucuna varmak mümkündür. Gerçekten de, yasa koyucu bilinen en son adres ile mernis adresinin aynı olması durumunda bu adrese doğrudan Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre tebliğat yapılmasına dair düzenleme getirerek, konuya netlik sağlayabilirdi. Ancak yasa koyucu böyle bir düzenleme yapma iradesinden kaçınmış durumdadır.

Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre çıkartılacak tebliğatların açık mavi renkte olacağına dair düzenleme, 25.01.2012 T.li ve 28184 s.lı Resmi Gazetede yayınlanan ve 1959 yılından bu yana uygulanan Tebliğat Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran “*Tebliğat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik' in (TKUDY)*” 79. maddesinde yapılmıştır. Bu tebliğat zarfının üzerine ayrıca, “*adresin muhatabın MERNİS adresi olduğu ve tebliğatın Tebliğat Kanununun 21 / 2 hükmüne göre yapılması gerektiği*” hususunun şerh edilmesi gereklidir. Anılan şerhin yasal dayanağı, TKUDY md.16 / 2 hükmü ve PTT tarafından tebliğat hizmetlerinde uyulması gereken usul ve esasları düzenleyen TEBLİGAT İŞLETME ESASLARI'nın “*Tebliğ Evrakının Bilinen En Son Adrese Tebliğ Edilmesi*” başlıklı 36. maddesinin 3 ve 4. fıkralarında yer alan “*muhatabın adres kayıt sisteminden alınmış olduğunun ELLE, KAŞE BASMAK sureti ile veya zarfın üzerinde MATBU olarak açıkça*” ve “*zarfın ön yüzünde belirtilmiş olması*” şeklindeki düzenlemedir.

Söz konusu düzenlemeden, NORMAL ve TEB.K.md.21 / 2 usulüne dair tebliğat olmak üzere 2 ayrı tebliğ zarfı öngörülmüş olduğunu, normal tebliğ zarflarının eskiden olduğu gibi beyaz renkte ve fakat Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre çıkartılacak tebliğ zarflarının açık mavi renkte olması gerektiği sonucuna ulaşıyoruz.

Bu arada, bahsedilen BİLİNER EN SON ADRESİN hem GERÇEK kişiler ve hem de TÜZEL kişiler için söz konusu olduğunu belirtmek gerekmektedir. Örneğin, icraya konulacak bir bononun borçlusu / sözleşmenin tarafı “A” gerçek kişinin ya da “X” tüzel kişinin bonoda / sözleşmede yazılı adresinin BİLİNER EN SON ADRES olarak kabul edilmesi ve tebliğatın da öncelikle bu adrese çıkartılması gerekmektedir. Bu adrese çıkartılan tebliğatın BİLA iade olması halinde, gerçek kişiler için 21. madde ve tüzel kişiler içinse 35. madde hükümleri devreye girecektir.

IV. ADRES DEĞİŞTİRMENİN BİLDİRİLMESİ MECBURİYETİ

Maddenin güncel hali şu şekildedir:

ADRES DEĞİŞTİRMENİN BİLDİRİLMESİ MECBURİYETİ

MADDE 35–Kendisine veya adresine kanunun gösterdiği usullere göre tebliğ yapılmış olan kimse, adresini değiştirirse, yenisini hemen tebliği yaptırmış olan kaza merciine bildirmeye mecburdur. Bu takdirde bundan sonraki tebliğler bildirilen yeni adrese yapılır.

(*Değişik 2. fıkra: 6099–11.1.2011 / m.9 / Yürürlük / m.18/ç*) Adresini değiştiren kimse yenisini bildirmedeği ve adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresi de tespit edilemediği takdirde, tebliğ olunacak evrakın bir nüshası eski adrese ait binanın kapısına asılır ve asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır.

(*Değişik 3. fıkra: 4829–19.3.2003 / m.11*) Bundan sonra eski adrese çıkarılan tebliğler muhataba yapılmış sayılır.

(*Ek fıkra: 3220–6.6.1985*) (*Değişik 4. fıkra: 6099–11.1.2011 / m.9 / Yürürlük / m.18/ç*) Daha önce tebliğat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından resmî kayıtlardaki adresleri esas alınır ve bu madde hükümleri uygulanır.

(*Ek fıkra: 6099–11.1.2011 / m.9 / Yürürlük / m.18/ç*) Daha önce yurt dışındaki adresine tebliğat yapılmış Türk vatandaşı, yurt dışı adresini değiştirir ve bunu tebliğ çıkaran mercie bildirmez, adres kayıt sisteminden de yerleşim yeri adresi tespit edilemezse, bu kişinin yurt dışında daha önce tebliğat yapılan adresine Türkiye Büyükelçiliği veya Konsoloslughunca 25/a maddesine göre gönderilen bildirim adresine ulaştığının belgelendiği tarihten itibaren otuz gün sonra tebliğat yapılmış sayılır.

Kendisine tebliğat yapılmış olan muhatapın değişen adresini derhal tebliğatı çıkartan mercie bildirme mecburiyeti ile yükümlü olduğu yolundaki 1. fıkra değişmemiştir. Burada, daha önce yapılmış olan tebliğatın usulüne uygun olması gerektiğini akılda tutmak gerekir. Eğer ilk tebliğat, yasa ve yönetmelik hükümlerine uygun değilse, muhatap değişen adresini bildirmek zorunda değildir ve bu durumda da, muhataba Teb.K.md.35 hükmüne göre tebliğat çıkartılamaz ve çıkartılır ise bu tebliğat usulsüz olur.

Maddenin 2. fıkrasında ise, değişen adresin tebliğ memurunca tespit edilmesine dair düzenlemeden vazgeçilmiş ve kendisine daha önceden tebliğat yapılan gerçek kişi muhatapın AKS adresinin tespit edilememesi durumunda, iade edilen tebliğatın önceki tebliğatın yapıldığı adresin kapısına asılacağı ve asılma tarihinin tebliğ tarihi olarak kabul edileceği kuralı kabul edilmiştir. Maddenin eski metninde, bundan sonraki tebliğlerin tebliğat çıkartan mercinin divanhanesine asılmak suretiyle yapılacağı kuralı varken, değişiklikle bundan vazgeçilmiş ve 35. maddeye göre çıkartılan tebliğatların muhataba yapılmış sayılacağı kabul edilmiştir.

Madde mevcut hali ile;

a) Muhataba aynı dosyadan daha önce usulünce tebliğat yapılmış olması halinde, sonradan çıkartılan tebliğatın iade edilmesi ve muhatapın da değişen yeni adresini bildirmemesi ve ayrıca gerçek kişi muhatapın AKS' de kayıtlı bir

adresinin de bulunmaması durumunda, iade edilen tebliğatın kapıya asılmak suretiyle yapılmasını,

b) Sadece tüzel kişiler açısından, resmi kayıtlardaki adreslerine gönderilecek tebliğatın iade edilmesi koşulunun gerçekleşmesi durumunda, tebliğatın iade edilen tebliğat adresinin kapısına asılmak suretiyle yapılması hallerini düzenlemektedir.

Kendisine daha önceden tebliğat yapılan muhataba, aynı adrese çıkartılan tebliğatın iade edilmesi halinde, tebliğatın yapıldığı eski adrese md.35 uyarınca (*kapıya asma yolu ile*) tebliğat yapılabilmesi için, muhatapın yeni adresini tebliğat merciine bildirmemiş olması ve gerçek kişi muhatapın AKS sistemine kayıtlı bir adresinin bulunmaması gereklidir.

Kendisine daha önce tebliğat yapılmış olan muhatap, yeni adresini bildirmişse elbet bildirilen bu adrese önce NORMAL tebliğat çıkartılacak ve ancak bu tebliğatın iade olması durumunda, muhatap gerçek kişi ise ve farklı bir AKS adresi varsa, bu adres bilinen en son adres olarak kabul edildiğinden bu adrese NORMAL bir tebliğat gönderilecek ve bu tebliğatın iade edilmesi halinde ise, bundan sonraki tebliğatlar alacaklının talebine göre gerçek kişiler için ya AKS adresine Teb.K.md.21 / 2 hükmüne göre ya da Teb.K.md.35. maddeye göre yapılacaktır. Tüzel kişiler için ise sadece 35. madde hükmü uygulanacaktır.

Maddenin 4. fıkrasında da değişiklik yapılmış ve tüzel kişiler bakımından, daha önce tebliğat yapılmamış olsa dahi, RESMÎ KAYITLARDAKİ adreslerine 35. maddeye göre tebliğ yapılacağı kabul edilmiştir.

Maddenin eski halinde gerçek ve tüzel kişi ayrımı yapılmaksızın yer alan; ”daha önce tebliğat yapılmamış olsa bile, ...kamu kurum ve kuruluşlarına verilen en son adreslerdeki değişiklikler hakkında da bu madde hükümleri uygulanır”

düzenlemesi ise, gerçek kişiler açısından kaldırılmıştır. Bu değişiklik sonrasında, daha önceden gerçek kişi muhataba hiç tebliğat yapılmamış olsa dahi, resmi kurum ve kuruluşlara daha önceki tarihlerde bildirilen adreslere önce normal bir tebliğat çıkartılması ve bu tebliğatın iade edilmesi üzerine, bundan sonraki tebliğatların bu adrese gönderilmesi ve 35. maddeye göre tebliğ edilmesi uygulaması da sona ermiştir.

Değişiklik sonrası düzenlemeye göre tüzel kişilerin ticaret sicilindeki adresleri tek tebliğat adresi değildir; muhatapın SGK, Emniyet Müdürlüğü ve başkaca resmi kurumlarda bulunan adreslerine de tebliğat çıkartılabilecektir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, tebliğata konu dosya içeriği ile uyumlu resmi makamların tercih edilmesi gerekliliğidir. Örneğin, dosya bir araç ile ilgili ise muhatapın adına tescilli olan bu aracın tescil dosyasındaki adres uyumlu bir adrestir. Ancak, muhatapın yıllar önce açtırmış olduğu ve işin tamamlanması ile iz olmuş, kapanmış işyeri sicil dosyasındaki adresi uyumsuz bir adres olacaktır.

Tüzel kişiler için resmi kayıtlardan elde edilen adrese önce normal tebliğat çıkartılmalı, bu adrese gönderilen tebliğatın iade edilmesi durumunda, ancak o zaman Teb.K.md.35 hükmüne göre tebliğat çıkartılmalıdır. Yani, tüzel kişinin resmi kurumdan elde edilen adresine doğrudan 35. maddeye göre tebliğat çıkartılması söz konusu değildir, bu resmi adrese daha önceden tebliğat çıkarılmış ve iade edilmiş ise, ancak o zaman 35. maddeye göre o adrese tebliğat çıkartılacaktır.

Maddeye yurt dışındaki adresine daha önceden tebliğat yapılmış Türk vatandaşının değişen adresini tebliğatı çıkaran mercie bildirmemesi durumunda ve ayrıca AKS adresinin de tespit edilemediği hallerde, daha önce tebliğat yapılan yurt dışı adresine Türkiye Büyükelçiliği veya Konsoloslugu aracılığı ile (*Teb.K.md.25/a hükmüne göre*) tebliğ yapılacağı ve gönderilen bildirim ulaştığı tarihten 30 gün sonrasının tebliğ tarihi olarak kabul edileceğine dair yeni bir kural getirilmiştir. Düzenlemeden, yurt dışındaki adresine daha önce tebliğat yapılmış olan muhatabın AKS adresi mevcutsa, bu adrese tebliğat yapılacağı sonucu çıkmaktadır.

V. ELEKTRONİK TEBLİGAT

6099 s.lı Kanun ile 7201 sayılı kanuna ELEKTRONİK TEBLİGAT başlığı ile 7/a maddesi eklendi. Bu hükme göre, gerçek kişiler için elektronik tebliğat isteklerine bırakılırken, Anonim, Limited ve Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketler için elektronik tebliğat zorunlu hale getirildi. Maddeye göre elektronik tebliğatın zorunlu nedenlerle (*teknik altyapı nedenleri*) ötürü yapılmaması durumunda, tebliğatın diğer usullerle yapılacağı kabul edildi.

Elektronik tebliğat, muhatabın elektronik posta adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda muhataba tebliğ edilmiş sayılacak.

ELEKTRONİK TEBLİGAT YÖNETMELİĞİ' nin 17.maddesine göre, elektronik tebliğat usulü 19.01.2013 tarihinden bu yana yürürlükte. Ancak, henüz yapılan bir elektronik tebliğat bulunmamakta. Yönetmeliğin 2. maddesine göre, Yargı Mercileri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan Kamu İdareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan Özel Bütçeli İdareler, (III) sayılı cetvelde yer alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan Sosyal Güvenlik Kurumları ile İl Özel İdareleri, Belediyeler, Köy Hükmi Şahsiyetleri, Barolar ve Noterler tarafından yapılacak tebliğatlar ELEKTRONİK TEBLİGAT olarak yapılmak zorunda.

Elektronik tebliğat, bu kurumların gerek birbirlerine ve gerekse 7 / a maddesinde sayılan sermaye şirketlerine çıkartacakları tebliğler için zorunlu. Avukatlara elektronik tebliğat mecburi değil, avukatlara gönderilecek olan tebliğatlar, eskisi gibi fiziki ortamda olacak.

Ancak, gerçek kişi avukatların, elektronik tebligata elverişli bir elektronik posta adresi edinmeleri durumunda ve bu adresi de elektronik tebliğat çıkartmak zorunda olan kurumlara bildirmeleri halinde, taleplerine binaen tebliğatlar fiziki olarak değil, elektronik ortamda gönderilecek ve posta kutusuna düştükleri tarihten 5 gün sonra tebliğ edilmiş sayılacak.

PTT kurumu, 35,00 TL bedel ile elektronik posta adreslerini (*KEP – Kayıtlı Elektronik Posta*) satışa sunmuş halde. Bu bedel bir kez ve adres tahsisi için ödeniyor. Verilen adres; (*isim + nokta + soyisim@hs.01.kep.tr*) şeklinde. Bu adrese gönderilen tebliğatlar için para ödenmiyor, elektronik tebliğat adresinize gönderilen her bir tebliğatın gönderildiğini haber veren SMS servisinin ücreti ise, her bir SMS için 0,10 TL.

Elektronik tebliğat adresi edinmek için elektronik imza sahibi olmak gerek, yoksa elektronik imza da alınması gerekiyor. Kayıtlı elektronik posta adresinden gönderilecek her bir elektronik tebliğat için ise 1,50 TL ödeniyor. Bu ödemeler için, PTT tarafından açılan KEP (*Kayıtlı Elektronik Posta*) hesabına bir miktar para depo etmek gerek.

Elektronik posta adresi hazır ama, henüz Mahkeme ve İcra Daireleri ile diğer kurumlar bu posta adresini kabul etmeye ve posta göndermeye hazır olmadıklarından, fiili olarak elektronik posta yok.

Bu arada, bilgi olarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yakın zamanda tam anlamıyla devreye alınacak olan MERSİS (*Merkezi Sicil Kayıt Sistemi*) ile tüzel kişilerin tebliğat adreslerine de, tıpkı gerçek kişilerin adreslerine ulaşılan mernis adresi gibi ulaşılabileceğini de belirtelim. Mersis sistemi, mernis sisteminin gerçek kişilere tebliğat hususunda sağladığı etkiyi, tüzel kişiler açısından sağlayacaktır. Sistem, her bir tüzel kişiye bağlı olacak sabit bir MERSİS numarasına dayalı ve şimdilik şirket yetkilisininin takibini sağlıyor. Şu anda aktif olan ve <http://www.mersissorgulama.com/> adresinden erişime açık olan MERSİS tam anlamıyla devreye girdiğinde, Tebliğat Kanununda tüzel kişilere tebliğat konusunda, gerçek kişilerin AKS adreslerine yapılan tebliğat usulüne benzer tarzda bir değişiklik yapılması gerekecektir.

SONUÇ

Mahkeme ve icra dairelerince muhataplara çıkartılacak ilk tebliğatın mutlaka, bilinen en son adrese gönderilecek tebliğatla başlaması kuralı halen yürürlüktedir, ilk tebliğat bilinen en son adrese normal yolla gönderilmek zorundadır.

Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığı Mahkeme veya icra dairesi tarafından tespiti halinde, muhatabın AKS adresi bilinen en son adres olarak kabul edilecek ve bu adrese NORMAL tebliğat çıkartılacaktır.

Bilinen en son adres ile AKS adresinin aynı olması durumunda, tebliğat önce NORMAL olarak çıkartılacak, ancak iade olması durumunda Teb.k.md.21 / 2 hükmüne göre üzerinde “*mernis adresidir*” şerhi yazılarak ve açık mavi renkte tebliğat zarfı ile gönderilecektir.

Değişiklik sonrası tüzel kişilere tebliğat yapılamaması hali olanaksız hale gelmiş, ancak AKS adresi olmayan gerçek kişilere tebliğat yapabilmeyen tek yolu olarak, Teb.K.md.18 gereği ilan edilen tebliğat usulü kalmıştır. Gerçek kişilerin kamu kurum ve kuruluşlarına beyan ettikleri adreslere Teb.K. md.35 uyarınca tebliğat yapılabilme yolunun kaldırılması, hak kaybına neden olan sonuçları gideren yanı ile olumludur. Ancak, istisnasız tüm vatandaşların AKS içine dahil edilmesi henüz sonuçlanmamış olduğundan, AKS adresi olmayan gerçek kişiler için ilan edilen tebliğat yolunun tek çare olarak kalmış olması, olumsuzdur.

Yukarıda tam metni bulunan Yargıtay 12.H.D.2012 / 32459 E. – 2013 / 3328 K. s. ve 11.02.2013 T.li karardaki çoğunluk görüşü haklı ve hukuka uygundur.

Elektronik tebliğat yapılmasına dair yasal düzenleme 19.01.2013 tarihinden bu yana yürürlükte olmasına rağmen, bu adresi edinmek zorunda olanlar halen bu adresi edinmemişlerdir ve elektronik tebliğat pratik olarak henüz uygulamaya geçmemiştir. Avukatlar, sadece tercih ederlerse, tebliğatlar onlara elektronik posta yoluyla yapılacaktır. Elektronik tebliğat usulünde, tebliğ tarihi elektronik posta adresine düşme tarihinden 5 gün sonrası olarak kabul edilecektir.

EKLERİ:

1. YHGK. 2001 / 11-295 – 2001 / 313 – 28.03.2001
2. Yargıtay 6. HD.2012 / 7290 – 10144 – 05.07.2012
3. Yargıtay 6. HD. 2012 / 16178 – 2013 / 1086 – 28.01.2013

EK-1
T.C
YARGITAY
HUKUK GENEL KURULU
E. 2001/11-295
K. 2001/313
T. 28.3.2001

- TRAFİK SİCİL AMİRLİĞİNE BİLDİRİLEN ADRES (7201 Sa.Ka.35)
 - ADRES DEĞİŞİKLİĞİNİN BİLDİRİLMESİ ZORUNLUĞU
(*Trafik sicil amirliği*)
 - TEBLİGAT KANUNU 35. MADDESİ UYGULAMASI

7201/m.35

ÖZET : Davalıya daha önce tebliğat yapılmamış olsa bile, Trafik Sicil Amirliği'ne beyan etmiş olduğu adrese Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesine göre tebliğat yapılması taraf teşkili bu suretle sağlandıktan sonra işin esasına girilmek gerekirken; ilanen tebliğat yapılmadığı için davanın reddi isabetsizdir.

DAVA : Taraflar arasındaki “*tazminat*” davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Kartal 1.Sulh Hukuk Mahkemesi'nce davanın reddine dair verilen 6.4.2000 gün ve 1998/1244 E.2000/328 K. sayılı kararın incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmesi üzerine,

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 18.9.2000 gün ve 5772-6747 sayılı ilamı:

(.....Davacı vekili, davalıların maliki ve zorunlu trafik sigortacısı bulunduğu aracın müvekkiline kasko sigortalı araçta çarpışması sonucu sigortalı araçta meydana gelen hasar bedelinin sigortalıya ödendiğini ileri sürerek kendilerine ödenen miktar dışında kalan 124.208.417 TL nin davalılardan tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalılar, yargılamaya katılmamıştır.

Mahkemece, iddia ve toplanan kanıtlara göre, davalı Hulusi Tirmikçi'nin dava dilekçesinde gösterilen adreste bulunmadığı, zabıtaca yapılan araştırmada açık adresinin tespit edilemediği, davacıya ilanen tebliğat yaptırması için süre verilmiş ise de, ilanen tebliğat yaptırmayacağını bildirip, Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesine göre tebliğat yapılması hususunda ısrar ettiği, ancak bu istemin yasaya uygun bulunmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Dava dilekçesi, davalıya davacı vekili tarafından gösterilen adreste tebliğ edilememiş, zabıtaca yapılan araştırmada davalının ikamet ettiği adres tebliğ edilemediği gibi, Trafik Sicil Amirliğine bildirdiği adreste ikamet etmediği saptanmıştır.

Uyuşmazlık; bu durumda davalıya Trafik Sicil Amirliği'ne beyan ettiği ikamet adresine 7201 sayılı Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca, tebliğat yapılıp yapılamayacağı noktasında toplanmıştır.

7201 sayılı Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesine 6.6.1985-3220/12 sayılı madde ile eklenen ek fıkrada "*daha önce tebliğat yapılmamış olsa bile, taraflar arasında yapılan imzası resmi merciler önünde ikrar olunmuş sözleşmelerde belirtilen adresler ile kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, ticaret sicillerine ve esnaf ve sanatkarlar siciline verilen en son adreslerdeki değişiklikler hakkında da, bu madde hükümlerinin uygulanacağı*" öngörülmüştür.

O halde davalının Trafik Sicil Amirliği'ne beyan etmiş olduğu adres değişikliğini bildirme zorunluluğu mevcut olduğu gibi, 2918 sayılı KTK. nun 32. maddesinde de bu zorunluluk açıkça düzenlenmiştir.

Bu durumda mahkemece, davalıya daha önce tebliğat yapılmamış olsa bile, Trafik Sicil Amirliği'ne beyan etmiş olduğu adrese Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesine göre tebliğat yapılmak, taraf teşkili sağlandıktan sonra işin esasına girilmek gerekirken, yazılı gerekçe ile davanın reddi doğru görülmemiş ve kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir....) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : Taraflar karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre, Hukuk Genel Kurulunca benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi Usul ve Yasa'ya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı **BOZULMASINA** oybirliği ile karar verildi.

EK-2

T.C.

YARGITAY

6. HUKUK DAİRESİ

E. 2012/7290

K. 2012/10144

T. 5.7.2012

• ORTAKLIĞIN GİDERİLMESİ (*Olağan Yoldan Tebliğ İşlemi Yapılıp Taraf Teşkilî Sağlanmadan Davalının Adres Kayıt Sistemindeki Adresine Doğrudan Tebliğat Kanununun 35. Maddesi Uyarınca Tebliğ İşlemi Yapılamayacağı*)

• TARAF TEŞKİLİ (*Ortaklığın Giderilmesi–Mahkemece Tespit Edilen Mernis Adresine Öncelikle Olağan Yoldan Tebliğ İşleminin Yapılması Gerektiği*)

• ADRES KAYIT SİSTEMİ (*Ortaklığın Giderilmesi–Mahkemece Tespit Edilen Mernis Adresine Öncelikle Olağan Yoldan Tebliğ İşlemi Yapılıp Taraf Teşkilinin Sağlanması Gerektiği*)

• USULSÜZ TEBLİGAT (*Ortaklığın Giderilmesi–Olağan Yoldan Tebliğ İşlemi Yapılıp Taraf Teşkilî Sağlanmadan Davalının Adres Kayıt Sistemindeki Adresine Doğrudan Tebliğat Kanununun 35. Maddesi Uyarınca Tebliğ İşlemi Yapılamayacağı*)

6100/m.27

7201/m.21/2,35

ÖZET : Dava, bir adet taşınmazın ortaklığının giderilmesi istemine ilişkindir. Mahkemece tespit edilen mernis adresine öncelikle Tebliğat Kanunu'nun 21/2 maddesi gözetilmek suretiyle olağan yoldan dava dilekçesi ve duruşma gününe ilişkin tebliğ işlemi yapılıp taraf teşkilinin sağlanması gerekirken davalının adres kayıt sistemindeki adresine doğrudan Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca tebliğ işlemi yapılması usul ve yasaya aykırıdır.

DAVA : Mahalli mahkemesinden verilmiş bulunan yukarıda tarih ve numarası yazılı ortaklığın giderilmesi davasına dair karar, bir kısım davalılar tarafından süresi içinde temyiz edilmiş olmakla, dosyadaki bütün kağıtlar okunup gereği görüşülüp düşünüldü:

KARAR : Dava, bir adet taşınmazın ortaklığının giderilmesi istemine ilişkindir. Mahkemece ortaklığın satış suretiyle giderilmesine karar verilmiş, hüküm davalılar H. Y., H. Ş. ve M. K. tarafından ayrı ayrı temyiz edilmiştir. Paydaşlığın (*ortaklığın*) giderilmesi davaları paylı veya elbirliği mülkiyetine konu taşınır veya taşınmaz mallarda paydaşlar (*ortaklar*) arasında mevcut birlikte mülkiyet ilişkisini sona erdirip ferdi mülkiyete geçmeyi sağlayan iki taraflı taraflar için benzer sonuçlar doğuran davalardır.

Paydaşlığın (*ortaklığın*) giderilmesi davasını paydaşlardan (*ortaklardan*) biri veya bir kaçı diğer paydaşlara (*ortaklara*) karşı açar. HMK'nun 27.

maddesi hükmü uyarınca, davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi haklarıyla bağlı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler. Hukuki dinlenilme hakkı, Anayasanın 36. maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde düzenlenen adil yargılama hakkının en önemli unsurudur. Bu itibarla, paydaşlardan veya ortaklardan birisinin ölmesi halinde alınacak mirasçılık belgesine göre mirasçılarının davaya katılmaları sağlandıktan sonra işin esasının incelenmesi gerekir.

Olayımızda dava dilekçesi ve duruşma gününe ilişkin tebliğat davalı M. G.'a tebliğ edilmemiş, bunun üzerine davalının adres kayıt sistemindeki adresine doğrudan Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca tebliğ edilmiştir. 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun ile adres kayıt sistemi esas alınarak 7201 sayılı Tebliğat Kanununda bazı değişiklikler yapılmıştır. 6099 sayılı Yasanın 9. maddesi ile değiştirilen 7201 sayılı Tebliğat Kanunu'nun 35/2. fıkrası uyarınca "*adresini değiştiren kimse yenisini bildirmediği ve adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresi de tespit edilemediği takdirde tebliğ olunacak evrakin bir nüshası eski adrese ait binanın kapısına asılır, asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır*". Bu düzenleme uyarınca davalı M. G.'in mahkemece tespit edilen mernis adresine öncelikle Tebliğat Kanunu'nun değişik 21/2 maddesi hükmünde gözetilmek suretiyle olağan yoldan tebliğ işlemi yapılıp taraf teşkilinin sağlanması gerekirken davalının adres kayıt sistemindeki adresine doğrudan Tebliğat Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca tebliğ işlemi yapılması usul ve yasaya aykırı olup hüküm bu nedenle bozulmalıdır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile 6100 sayılı HMK.na 6217 Sayılı Kanunla eklenen geçici 3.madde hükmü gözetilerek HUMK.nın 428.maddesi uyarınca hükmün BOZULMASINA, temyiz nedenine göre davalıların diğer temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, istek halinde peşin alınan temyiz harcının temyiz edene iadesine, 05.07.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

EK-3

T.C.

YARGITAY

6. HUKUK DAİRESİ

E. 2012/16718

K. 2013/1086

T. 28.1.2013

• ARAÇ KİRALAMA SÖZLEŞMESİ (*İtirazın İptali Davası–Tebliğatın 6099 S.K.’nın Yürürlüğe Girmesinden Sonra Yapıldığı/Usulsüz Olduğu/Dava Dilekçesi ve Duruşma Gününü Bildiren Tebliğatın Davalının Kimlik Bilgilerine Göre Adres Kayıt Sistemindeki Son Adresinde Usulüne Uygun Şekilde Tebliğ Edileceği*)

• İTİRAZIN İPTALİ DAVASI (*Tebliğatın 6099 S.K.’nın Yürürlüğe Girmesinde Sonra Yapıldığı/Usulsüz Olduğu–Dava Dilekçesi ve Duruşma Gününü Bildiren Tebliğatın Davalının Kimlik Bilgilerine Göre Adres Kayıt Sistemindeki Son Adresinde Usulüne Uygun Şekilde Tebliğ Edileceği*)

• FAİZ (*Faizin Tahsili İçin Yapılan İcra Takibi/İtirazın İptali Davası–Dava Dilekçesi ve Duruşma Gününü Bildiren Tebliğatın Davalının Kimlik Bilgilerine Göre Adres Kayıt Sistemindeki Son Adresinde Usulüne Uygun Şekilde Tebliğ Edilmesi Gereği*)

7201/m.21, 35

ÖZET: Dava, araç kira sözleşmesine dayanılarak işlemlenmiş faizin tahsili için yapılan icra takibine vaki itirazın iptali takibin devamı ve % 40 icra tazminatı istemine ilişkindir. Dava dilekçesi ekli ve duruşma gününü bildirir tebliğat davalıya Tebliğat Yasasının 35. maddesine göre yapılmış olup, tebliğat 6099 Sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra yapılmış olması nedeni ile usulsüzdür. Bu nedenle dava dilekçesi ve duruşma gününü bildiren tebliğatın adı geçen davalının, kimlik bilgilerine göre adres kayıt sistemindeki son adresinde usulüne uygun şekilde tebliğ edilmesinden sonra işin esası hakkında bir karar verilmesi gerekir.

DAVA : Mahalli mahkemesinden verilmiş bulunan yukarıda tarih ve numarası yazılı itirazın iptali davasına dair karar, davalı tarafından süresi içinde temyiz edilmiş olmakla, dosyadaki bütün kağıtlar okunup gereği görüldüğü düşünülür:

KARAR : Dava, araç kira sözleşmesine dayanılarak 4.238,28-TL asıl alacak ve 245,50-TL işlemlenmiş faizin tahsili için yapılan icra takibine vaki itirazın iptali takibin devamı ve % 40 icra tazminatı istemine ilişkindir. Mahkemece, davanın kısmen kabulüne, 2.602,59-TL üzerinden takibin devamına, itirazın iptaline, fazlaya ilişkin ve icra tazminatı isteminin reddine karar verilmiş, hüküm davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Tebliğat Kanununda 6099 Sayılı Yasa ile değişikliğe gidilmiştir. 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren değişiklikle Tebliğat Kanununun 10. maddesi “Tebliğat,

tebliğ yapılacak şahsa bilinen en son adresinde yapılır. Şu kadar ki; kendisine tebliğ yapılacak şahsın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebliğat yapılması caizdir. (*Ek fıkra:11.01.2011–6099 S.K./3.mad.*)

Bilinen en son adresin tebliğata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebliğat yapılamaması halinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebliğat buraya yapılır.” hükmünü, T.K.’nun 21/2. maddesi (*Ek fıkra: 11.01.2011–6099 S.K./5.mad*) gösterilen adres muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi olup, muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış olsa dahi, tebliğ memuru tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza karşılığında teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırır. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır.”

T.K.’nun 35/2. maddesi “*Adresini değiştiren kimse yenisini bildirmedeği ve adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresi de tespit edilemediği takdirde, tebliğ olunacak evrakın bir nüshası eski adrese ait binanın kapısına asılır ve asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır.*” hükümlerini içermektedir.

Açıklanan Yasa hükmüne göre, adres kayıt sisteminde adresleri tespit edilebilen taraflara Tebliğat Kanunu 35. maddesine göre tebliğat yapılması yerinde değildir.

Olayımıza gelince; dava dilekçesi ekli ve duruşma gününü bildirir tebliğat davalıya Tebliğat Yasasının 35. maddesine göre yapılmış olup, tebliğat 6099 Sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra yapılmış olması nedeni ile usulsüzdür. Bu nedenle dava dilekçesi ve duruşma gününü bildiren tebliğatın adı geçen davalının, kimlik bilgilerine göre adres kayıt sistemindeki son adresinde usulüne uygun şekilde tebliğ edilmesinden sonra işin esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken, savunma hakkı kısıtlanarak yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olmuştur.

Hüküm bu nedenle bozulmalıdır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile 6100 sayılı HMK. ya 6217 Sayılı Kanunla eklenen geçici 3.madde hükmü gözetilerek HUMK.nın 428.maddesi uyarınca hükmün BOZULMASINA, bozma nedenine göre sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, istek halinde peşin alınan temyiz harcının temyiz edene iadesine, 28.01.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.